

Alle geiten kunnen naar buiten. Dit is een van de uitlopen.

De ruime, lichte stal met geïsoleerd dak voldoet aan de MDV-eisen.

Als de geiten worden gemolken, moeten ze via het erf naar de andere stal lopen.

Een aantal van de bokken die Ron en Marijke inzetten.

De jaarlingen zijn gehuisvest in de oude stal op het erf.

Ook de melkstal heeft een plek gekregen in de stal die al op het erf stond.

Ron Goderie en Marijke van der Veen starten eigen bedrijf

'Dat kunnen we ook zelf'

Tekst en foto's: Wilma Wolters

Ron Goderie en Marijke van der Veen vinden het mooi om de geiten buiten te zien lopen.

Ze zijn beiden niet van boerenkomst. Toch gingen ze naar de mas en Marijke daarna ook naar de has. Ze werkten allebei voor een baas. Toch hebben ze nu hun eigen onderneming. Ron Goderie en Marijke van der Veen melken in het Noord-Hollandse 't Veld bijna duizend geiten.

Een varken in een diepe modderpoel, wat kipjes in een ren, geiten in een uitloop en twee enorme honden bevolken het erf. Daarmee willen Ron Goderie en Marijke van der Veen toch iets van het romantische beeld van een boerderij uitstralen en goodwill kweken bij de burger. "Mensen moeten geitenmelk zien als iets apart, iets lekker, en dus draait het om het verhaal. Imago is belangrijk. Mensen die hier langskomen, vinden dit mooi. En wij zelf trouwens ook." Het betekent echter niet dat ze het werk romantiseren, of niet goed in beeld hebben hoe hun onderneming draait. Nee. Het tegendeel blijkt waar.

MDV-stal

Als afstudeeropdracht aan de has schreef Marijke een ondernemingsplan. Ron werkte op dat moment als bedrijfsleider op het geitenbedrijf van Klaver, Marijke werkte daar in weekenden en vakanties ook en werd na

haar studie agrarisch bedrijfsadviseur. "We kregen het gevoel dat we dit zelf wel konden. Waarom werken we voor een ander?", vertelt Marijke. Toen meerdere partijen hen wilden financieren, namen ze het ondernemingsplan onder de arm en kochten deze locatie. Die was voorzien van een stal, waar nu de melkstal in zit en de jaarlingen gehuisvest zijn, en boven bevindt zich voorsnog het woonhuis van Ron, Marijke en zontje Ties. Ze bouwden er een nieuwe stal bij. Hoewel ze eerst de MDV-lijst (Maatlat Duurzame Veehouderij) met eisen aan de kant legden, staat er nu toch een MDV-stal en zien ze er zelfs profijt van. Marijke: "De potdiepte is bijvoorbeeld 40 cm. Dat heeft als voordeel dat je vaker uitmest. En het kan zo snel dat het tijdens het melken kan plaatsvinden en dus geen stress voor de dieren oplevert." Ron vult aan: "Wij wilden een geïsoleerd dak, een weerstation en voldoende daglicht en vreetruimte. Daarmee kun je al snel scoren voor

MDV." Het eerste jaar, in 2015, molk het stel 750 geiten. De start was op het juiste moment, realiseert Ron zich. "We hadden in het plan alles berekend op een melkprijs van 45 cent. Toen we begonnen was die hoger."

Opfok apart

De nu aanwezige duizend geiten houden Ron en Marijke in vier groepen. Er is een groep afgelammerde dieren, een groep afmelkers. De grootste groep bestaat uit dieren die worden aangedekt. En er is een groep jaarlingen. "Die houden we apart zodat ze een rustiger opstartperiode hebben met minder concurrentie; zo delven ze niet het onderspit. Volgens ons is dat het beste voor deze jonge dieren", legt Marijke uit. De groep afmelkers moet voldoende melk blijven geven, maar als ze uitvallen, zij dat zo. Het rantsoen bestond uit krachtvoer en stro. Maar afgelopen winter verschenen twee kuilplaten achter de stallen, en die zitten nu vol met een eerste en tweede snede gras. "We willen wat meer ruwvoer gaan voeren. Want stro wordt duurder en de kwaliteit minder. Ruwvoer is er genoeg hier in de buurt. Dus dat willen we gaan voeren en daarmee de kosten wat drukken." Met de twee volle kuilplaten denken Ron en Marijke voldoende te hebben voor het komend jaar. "We willen graag jaarrond hetzelfde rantsoen bieden", aldus Marijke. De opfokgeiten staan niet op het bedrijf. "Je kunt niet alles goed doen. Dus zochten we een opfokker, en die verzorgt nu voor het tweede jaar de jonge dieren." Zo konden Ron en Marijke ongeveer tweehonderd melkgeiten meer in de stal houden en daar hun aandacht op vestigen. In 2016 gaven de geiten gemiddeld 1.450 kg melk met 108 kg vet en eiwit. De uitval in dat jaar lag op 11 procent. Het stemt Ron en Marijke tevreden. Nu willen ze gaan optimaliseren. Dat betekent bijvoorbeeld meer tijd

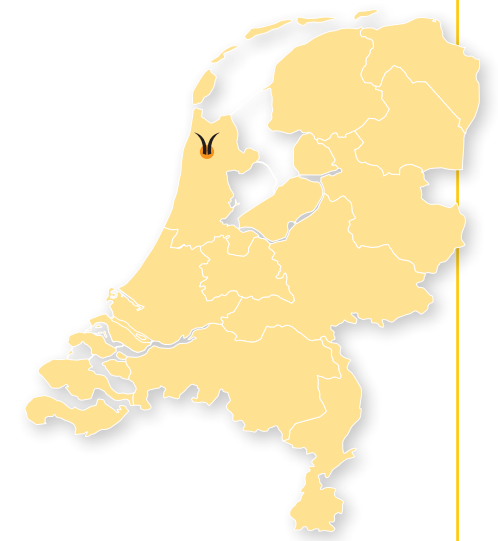
voor het gezin maken, volgend jaar een heus woonhuis betrekken, maar ook de kostprijs goed in beeld krijgen en die verlagen.

Gebruik van GRIB

Een belangrijk sturingselement binnen hun bedrijfsvoering, en zo ook bij het in beeld krijgen van de kostprijs, is GRIB. "We gebruiken GRIB omdat het geen moeite kost en ook geen geld. Je eigen getallen kunnen vergelijken met het gemiddelde van een groep vind ik nuttig. Het maakt mij niet zoveel uit of we onder of boven het gemiddelde presteren, maar ik wil weten of ik ook stijg als de rest dat doet. Het houdt je scherp", aldus Ron. Het afgelopen jaar hebben Ron en Marijke GRIB onder andere gebruikt om de verkoopprijs van het vee te berekenen en om de productie over het hele koppel in de gaten te houden. "Een eigen lijn zien", zoals Ron dat noemt. In de toekomst hopen ze GRIB ook te kunnen gebruiken voor het inzichtelijk krijgen hoeveel lammeren ze moeten opleggen en dus hoeveel geiten er onder de bok gaan. Verder draaien Ron en Marijke geregeld een maand- en jaaroverzicht uit. Dat gebruiken ze vooral om hun eigen berekeningen en verwachtingen te controleren. Belangrijke kengetallen vinden zij bijvoorbeeld de kg vet+eiwit en voerwinst 3, en de relatie tussen beide getallen. Ron: "De kg vet+eiwit is het afgelopen jaar gestegen van 101 naar 103. De voerwinst is flink gestegen van 658 naar 714. De belangrijkste informatie die wij hier uit halen, is dat we vooruitgang boeken in productie, maar nog belangrijker, in efficiëntie." Er is nog een reden waarom het stel met GRIB werkt. Ze zijn ervan overtuigd dat GRIB de sector kan verrijken. "Kostprijs technisch en qua dierenwelzijn doet de geitensector in Nederland het goed. Maar we moeten wakker blijven en voorop blijven lopen, anders worden we ingehaald. GRIB kan de sector daarbij inzicht verschaffen." Ze hopen daar-

om ook dat GRIB nog meer gebruikt gaat worden. "Doe eens een jaar mee. Vul het in en vul het aan. Je kunt er alleen maar beter van worden, je hebt niets te verliezen."

Profiel

Naam: Ron Goderie en Marijke van der Veen
Woonplaats: 't Veld (NH)
Bedrijf: 1.000 melkgeiten in MDV-stal, jongvee uitbesteed